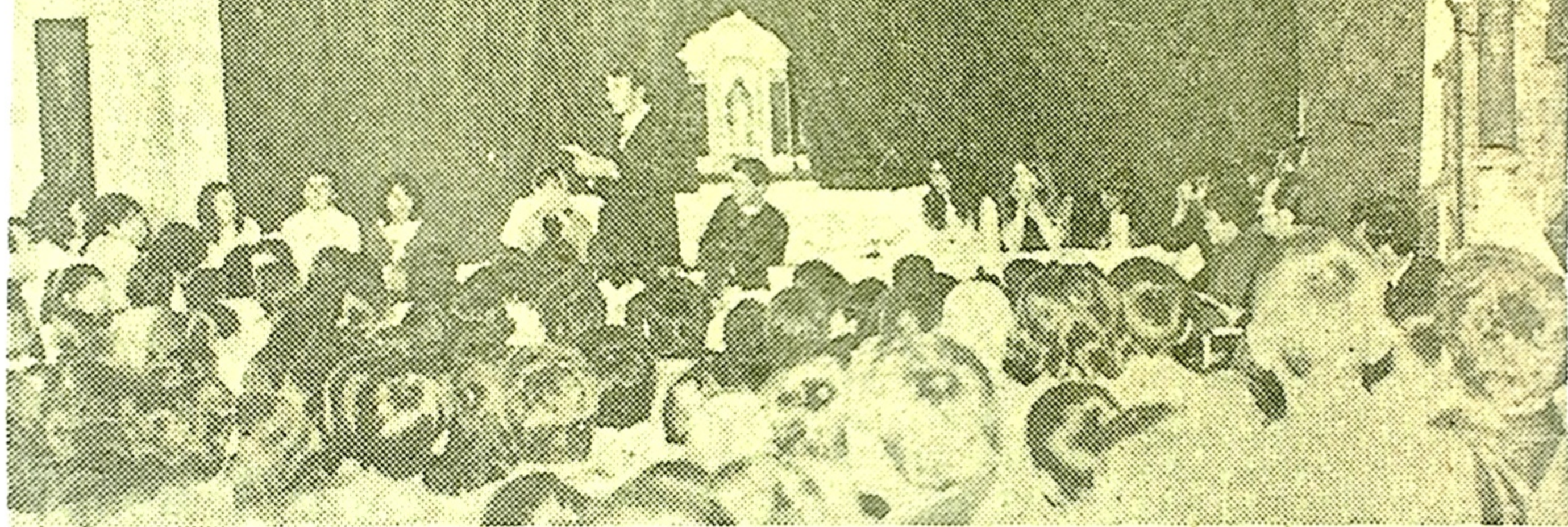

OLIMPIJADA

ZDRUZILA NAS
SVE U JEDNO
U AV KRISTOVA

● U Livnu se moglo vidjeti kako je naša vjeronaučna olimpijada izvršila svoju misiju. To je za njih bila svetkovina. Župnik je nekima morao zabraniti da dođu na natjecanje, jer u crkvi naprosto više nije bilo mjesta. Pobijedila je župa Čerin, a i ostali bili su vrlo opasni konkurenti

VJERONAUČNA OLIMPIJADA U DUVNU

U Mostarsko-duvanjskoj biskupiji za vjeronaučnu olimpijadu prijavile su se bile četiri župe: Čerin, Bijelo Polje, Grabovica i Duvno. Župa Bijelo Polje je otkazala kasnije zbog premještanja don Ante Ivančića, kapelana, na drugu dužnost.

Na finalnom biskupijskom takmičenju sastale su se tri ekipe: Čerin, Grabovica i Duvno. Svaka od ekipa prikupila je dosta velik broj početnih bodova prilikom testiranja: Duvno 965,5; Čerin 949,7; Grabovica 892. Na 12. svibnja 1974. u duvanjskoj bazilici sve je bilo uredno pripremljeno za susret ekipa. Dr Josip Ladika je stigao iz Zagreba da bude voditelj takmičenja. Crkva je bila ukusno ukrašena. Nad vratima veliki natpis: »Dobro nam došli, olimpijski gosti!« Parole u svetištu svakome su bole oči: »Kriste, ti si Janje pravo, pobjedniče smrti, zdravo!« »Tama vlada, a smrt žanje, naše oce spasi Janje!« »Budimo jedne misli, jedno srce i jedna duša!«

Olimpijski vjeronaučni takmičari iz župe Čerin - pobjednici na području biskupije Mostar — Duvno

Na pučkoj misi toga dana u 11 sati okupilo se mnoštvo svijeta, posebno djece, sve glava do glave. Dr Ladika je s mjesnim župnikom fra Ferdinandom Vlašićem slavio sv. Misu na kojoj je držao pobudnu homiliju. Duvnjaci su ga pozorno slušali. Jedan stariji

čovjek šapće svom susjedu, ali glasno, da se moglo čuti: »Mora dobro govoriti kad dolazi iz našeg Zagreba.« Takmičarske ekipe su zauzele svoja mjesta u prezbiteriju. Natpisi nad njihovim glavama su uočljivi. Dr Ladika je pozdravio Božji puk ovoga kraja u ime Crkve iz Hrvatske koja je ista Crkva samo u drugom kraju naše domovine.

Neposredno nakon mise otpočeo je okršaj u crkvi. Voditelj Ladika je dao opće napomene o takmičenju i počeo prvim pitanjem za 50 bodova. Ekipa Čerina je prva odgovarala. Od šestorice predstavnika svake ekipe mogao je odgovarati bilo koji ili svaki put samo jedan. Ekipa Čerina primijenila je od početka jednu taktiku koja je bila uspješna: odgovarao je na svako pitanje samo jedan član ekipe. Prvi odgovor nije pogodio, pa je Čerinjanima izgledalo da će »sve propasti«. Duvnjaci su također promašili prvi odgovor, ali zato se ohrabrila Grabovica koja je osvojila prvih 50 bodova i smjestila se na čelo, iako je u startnim bodovima bila zadnja. Nastupila je već u početku velika napetost među takmičarima i publikom. Svaka ekipa imala je svoje »navijače« koji su s njom došli. A Duvnjaci su ih imali — dakako — najviše. Voditelj se pobojavao i »šaptanja« kao u školi, pa je upozoravao da to ne smije biti. Da ne bi pala sumnja na voditelje pojedinih ekipa da su nekim znakovima pomagali svojim, dr Ladika je zamolio voditelje ekipa da se okrenu licem prema puku, a leđima prema takmičarskim ekipama. Tako je takmičenje teklo dalje u velikoj napetosti. Duvnjaci su u početku imali šansu za pobjedu: brojne navijače, vlastiti teren i najveći broj startnih bodova. Neko vrijeme su i vodili. Međutim očito im sreća nije bila sklona. Upotrijebili su taktiku da svaki od sudionika sudjeluje u odgovoru, jer po njihovu mišljenju »svi sve znaju«. Prvi odgovor je dao Perica Jurić, za koga su smatrali da je smiren i sabran i da ne može promašiti, ali iznenađenje i promašaj! Kasnije su se redali u odgovorima i drugi. Bilo je nekoliko promašaja i izgubljeni su dragocjeni bodovi. Ekipa Grabovice u svom hrvanju se bila neko vrijeme probila pred Duvnjake i u jakom naletu odmicala. Međutim dogodio se obrat. Grabovica je na-

glo gubila, a u duvanjskoj ekipi poznati »Čoza«, Josip Perić, dao je nekoliko točnih odgovora i svoju ekipu izgurao pred Grabovicu. Ekipa Čerina preko svog prvaka Miljenka Stojića nakon prvog i jedinog neuspjeha pribrala se i nije više ni jednog boda izgubila, te se uvjerljivo plasirala na prvo mjesto, osvojivši 2849,7 konačnih bodova. Duvno je imalo u svemu 2065,5 bodova, a Grabovica je ostala na trećem mjestu s 1592 boda.

Vjeronaučni olimpijski takmičari iz župe Grabovica

Čerin se, dakle, plasirao na prvo mjesto kao biskupijski finalist, te će ta ekipa predstavljati ovu biskupiju u Rijeci.

Poslije takmičenja pripremljen je u samostanu ručak za voditelje i djecu. Župnik Grabovice je sa svojim takmičarima morao nakon takmičenja otputovati.

Ovaj događaj je za Duvno od izvanredne važnosti. Ljudi su tri sata ostali u crkvi netremice gledajući naše mlade kako odgovaraju na dosta zamršena pitanja iz Biblije. S mladima su u toku pripreme učili i stariji, pa su na samom takmičenju bili ponosni na znanje. Takmičarski duh se osnažio u Duvnu. Duvnjaci nagovještaju da će oni biti pobjednici na svom terenu, ako se ikad bude organiziralo takmičenje ove vrsti.

P. LEM

ČERIN — DRUGI FINALIST

I mostarska biskupija dala je svoga finalista u natjecanju »Vjeronaučne olimpijade«. Natjecanje se održalo u Duvnu, u župnoj crkvi, u nedjelju 12. svibnja. Natjecale su se ekipe Čerina, Grabovice i domaća ekipa Duvna. Crkva Duvna bila je ispunjena do posljednjega mjesta, a posebno je bilo mnogo djece. Misa je počela u 11 sati. Zajednički su je slavili domaći župnik i delegat iz Zagreba dr. Josip Ladika, upravitelj Glasa Koncila. On je ujedno i vodio natjecanje, a savjetovao se i bio izdašno pomagan veoma odlučnom i razboritom suradnjom vlč. Srečka Čuline, župnika iz Prisoja, kojeg su natjecatelji izabrali za svoga biskupijskoga delegata.

Atmosfera je među natjecateljima bila napeta, što se primijetilo još prije same mise. Prisutni vjernici, osobito djeca, izvrsno su i bučno navijali za »svoje« ekipe, posebno domaćini za svoju. Izgledalo je kao da znanje uopće ne dolazi u pitanje, i da će odlučiti samo sabranost, svladavanje uzbuđenja i prisebnost duha. Dogodilo se, naime, da bi ekipa, ako slučajno ne odgovori na koje pitanje, doživjela to trenutno previše tragično, misleći da je »sve propalo«, no ohrabreni od voditelja, i sami bi se ohrab-

brili. Konačni pobjednici iz Čerina »kiksali« su odmah na početku i izgledalo je kao da će tragično završiti. Do odmora, vodila je župa Grabovica, skoro najmlađi natjecatelji, hrabro se probijajući kroz prilično »skliska i zakučastva« pitanja, da bi pali na nekoliko pitanja s više bodova i zaostali. Tada se uporno počela probijati ekipa iz Čerina, smogla snage i odvažnosti i izdržala do kraja ne propuštajući više nijednoga boda te je završila natjecanje kao pobjednička s preko 2.800 bodova. Druga je ekipa Duvna.

Prisutni vjernici pozorno su pratili natjecanje, odgovarali »za sebe« na postavljena pitanja i ljutili se ako bi koja ekipa krivo odgovorila: oni znaju da je krivo, jer su i oni zajedno s mladima prolazili materijale za natjecanje i zapamtili sve točno. No oni su bili mirni, bez straha i lako im je bilo biti sabranima.

Nakon natjecanja, koje je trajalo preko dva sata, domaćini su svoj djeci i voditeljima priredili bratski ručak, nakon kojega su radosni, i pobjednici i pobijeđeni, oprostivši se, pošli svojim domovima.

ČERIN U IME HERCEGOVINE

U DUVNU je 12. svibnja bilo slavno. Puna crkva ljudi, pune glavice znanja; tko bi još mislio i na fotografiranje! Duvno se zagledalo u svoju srebrnu, a Grabovica u brončanu medalju. A prvoplasirani Čerinci kažu da će se radije slikati u Rijeci, na finalu. Ili — još bolje — nakon finala kao prvaci. Tko zna!

ZNATE LI?

- Da su dvojica kapelana iz Duvanjske krajine postali župnicima: fra Martin Planinić, kapelan u Duvnu, župnikom U Kongori, a fra Nedjeljko Martinović, kapelan u Bukovici, župnikom u Tihomirini.
- da su dvojica svećenika iz Duvanjske krajine odselili na dužnost u Hercegovinu: spomenuti fra Nedjeljko u Tihomirinu i fra Bogomir Zlopaša iz Kongore za župnika u Veljake.
- da su trojica mladih kapelana stigla u Duvanjsku krajinu: fra Ivan Šimunović u Duvno, fra Jure Brkić u Seonicu i fra Velimir Mandić u Bukovicu?
- da se je iz grupe od sedam đaka pobjednika na vjeronaučnoj olimpijadi u Rijeci koji su posjetili papu, jedna djevojčica, Anica Martinac, prijavila za kandidaticu Školskih sestara u Bijelom Polju i već tamo stigla, a da je mladić iz te grupe Miljenko Stojić - Mića vođa ekipe obećao stupiti u franjevački red — u Hercegovačku provinciju?
- da su na Filozofskom fakultetu u Zagrebu diplomirale Školske sestre sv. Franje iz Bijelog Polja kod Mostara: s. Natalija Palac, latinski i povijest i s. Leopoldina Šuman sociologiju i pedagogiju, a na Institutu za crkvenu glazbu s. Robertina Barbarić? Čestitamo!
- da je Kongregacija za redovnike iz Rima imenovala franjevca Zadarske provincije fra Bernarda Barčića vizitatorom Hercegovačkih franjevac, da bi se ubrzalo rješenje tzv. »Hercegovačkog pitanja«? Bože daj da se i taj problem hercegovačke crkve skine s dnevnog reda u ovoj svetoj godini.
- da se u Mostaru počela graditi katedrala koja će stajati mnogo novca, jer je to velika zgrada?
- da je u Čapljini počeo izlaziti župski list: »Bilten župe sv. Franje u Čapljini«?
- da u Istočnoj Hercegovini izlazi list »Dumo i njegov narod« koga izdaje ž. ured Donje Hrasno, a obuhvaća i dobar broj župa u Ist. Hercegovini i susjednoj Dalmaciji, a urednik mu je župnik D. Hrasna don Stjepan Batinović?
- da je Mostar dobio novog župnika dr. Marinka Leku, a dosadašnji župnik fra Dobroslav Begić postao župnikom župe Gorica-Sovići koja osobito čita naš list?
- da je otpočeo rad na gradnji novog župskog stana u Seonici?
- da će uskoro početi gradnja nove moderne crkve u Kočerinu?
- da se privode radovi kraju na asfaltiranju ceste: Stipanjici — Karlov Han, te će tako Duvno biti asfaltom povezano s Livnom i Splitom?
- da se na Š. Brijegu uređuje Gospino svetište, da je jedno krilo samostana renovirano i da se radi na popločavanju crkvenog dvorišta?
- da se na Čitluku otvara gimnazija, te da je već postavljen kateheta za gimnazijalce fra Tihomir Kutle?
- da su na Humcu kod Ljubuškog u novicijatu s hercegovačkim novacima bili jednu godinu i novaci iz Bosanske franjevačke provincije, te da su se ljetos nakon završene godine novicijata vratili u Bosnu, a da će Bosanski novicijat u buduću biti u Visokom?

Sve je spremno za finale

- U Rijeci će se sastati
13 biskupijskih reprezentacija

*Ekipa iz Vežica dobila je izvanrednu prvu nagradu
za organizaciju i kostime*

VJERONAUČNA OLIMPIJADA

USKORO BORBA NA VRHU

STRANA 5

Natjecatelji iz Drniša došli su u Ražine s vrlo zrelim geslom

Lanjski prvaci iz Goričana dokazali su da nisu učili samo za pobjedu.

Vjeronaučna olimpijada primiće se kraju. Sada se znaju finalisti svih biskupija osim zagrebačke (zagrebačka nadbiskupija ima svoje finalno natjecanje 23. lipnja u katedrali). Posljednja natjecanja održana su u Lukavcu, Splitu, Rijeci i Šibeniku te prednatjecanja zagrebačke nadbiskupije u Pregradi i dviju skupina iz samog Zagreba. U Lukavcu su se natjecale ekipe iz Novog Šehera, Pećnika i domaćini. Pobjedila je ekipa iz Pećnika: iz splitske nadbiskupije natjecale su se ekipe iz župa: Gospa od Zdravlja (Split), Gospa od Ružarija (Split), Kaštel Lukšić, Sinj, Imotski, Makarska, Studenci. Pobjedila je ekipa iz Kaštela Lukšića. U Rijeci, koja je domaćin velikog svečanog finala ove olimpijade, u biskupijskom finalu natjecale su se ekipe župa: Vežica, Marija Pomocnica, Sveti Josip i Kapucini. Ovu biskupiju na finalu zastupat će ekipa iz Marije Pomoćnice, koja je pobjednik u svojoj biskupiji, ali sve ostale ekipe imat će udjela u organizaciji i svečanostima završetka olimpijade.

U nedjelju 17. lipnja u Ra-

žinama kraj Šibenika, u inače maloj crkvi, za ovu zgodu pretijesnoj, natjecale su se ekipe šibenske biskupije: Ražine, Ljubitovica, Drniš i Brštanovo; i peta ekipa iz Siverića imala je mjesto, ali nisu stigli zbog tehničkih teškoća. Drnišani su stigli autobusom i bili su najvatreniji navijači, čak su i transparente nosili. Nastupio je i VIS »Farmament« iz Šibenika koji ni svojim jakim pojačalima nije mogao zaglušiti oduševljene navijače koji su iz sveg srca složili »Kriste, u tvoje ime sad smo ovdje svi«. Pobjedila je ekipa iz Brštanova. Biskup mons. Josip Arnerić, koji se svratio na ovo natjecanje, bio je radosan što su pobjednici izdržali i put dug preko tri sata vožnje autom i još duže spremanje za ovu tako tešku olimpijadu.

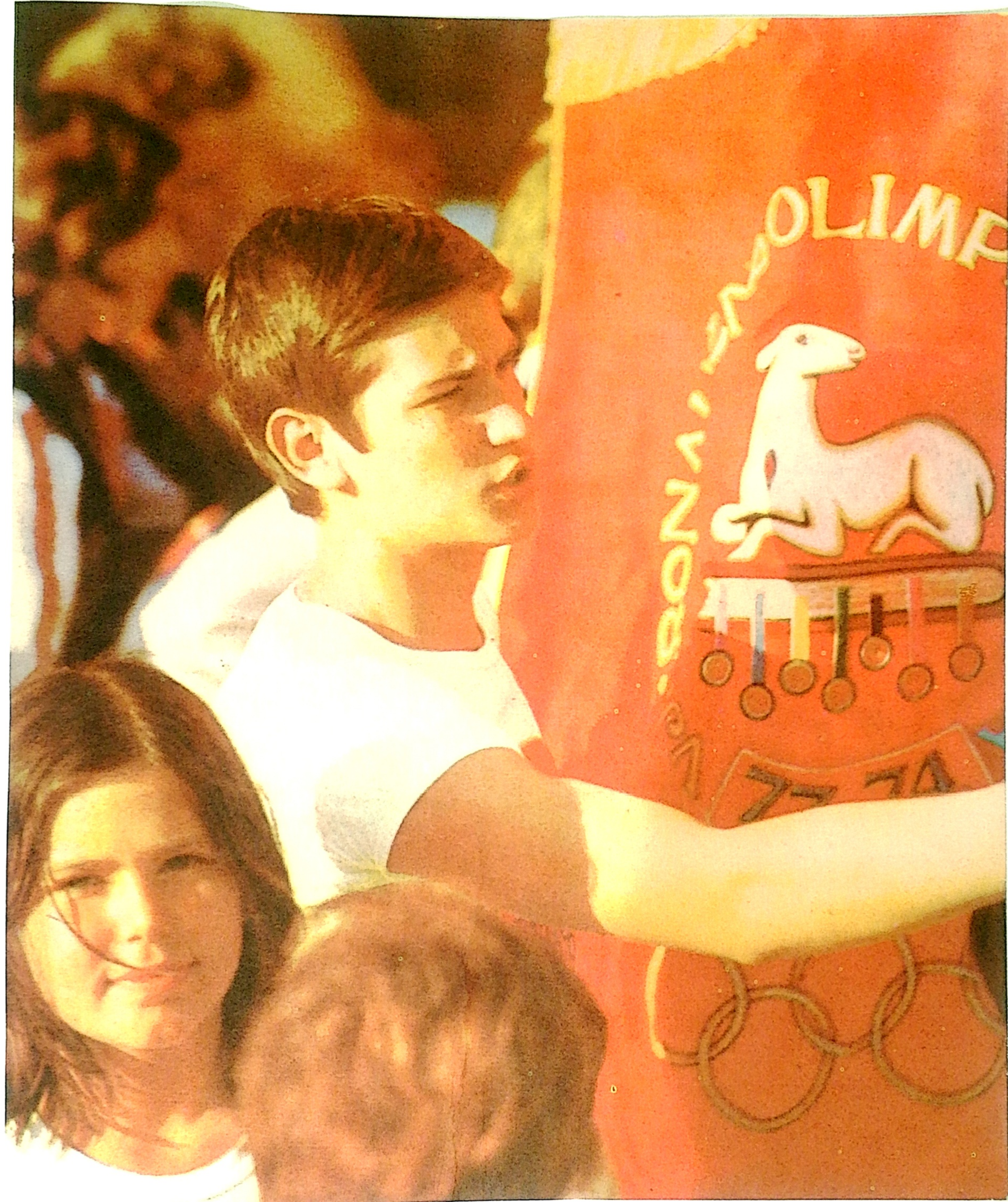
U Zagrebu su se u subotu 16. lipnja natjecale ekipe druge skupine: Sv. Jeronim, Bl. Marko Križevčanin, Šestine, Sv. Obitelj, Gospa Lurdska i Vukomerec. Pobjedila je ekipa Gospe Lurdske.

Natjecanje sjeverne skupine ekipa zagrebačke nadbiskupije obavljeno je u Pre-

gradi u nedjelju 16. lipnja. Dovoljno je reći da se u toj skupini nalazila ekipa iz Goričana, prošlogodišnji pobjednici olimpijade, pa da se osjetiti atmosfera i žar natjecanja. Pobjedila je ekipa iz Pregrade. To je prvi put u ovoj olimpijadi da su startni bodovi (Pregrada ih je na festiranju dobila 153 više) odigrali presudnu ulogu i iznijeli pobjednika.

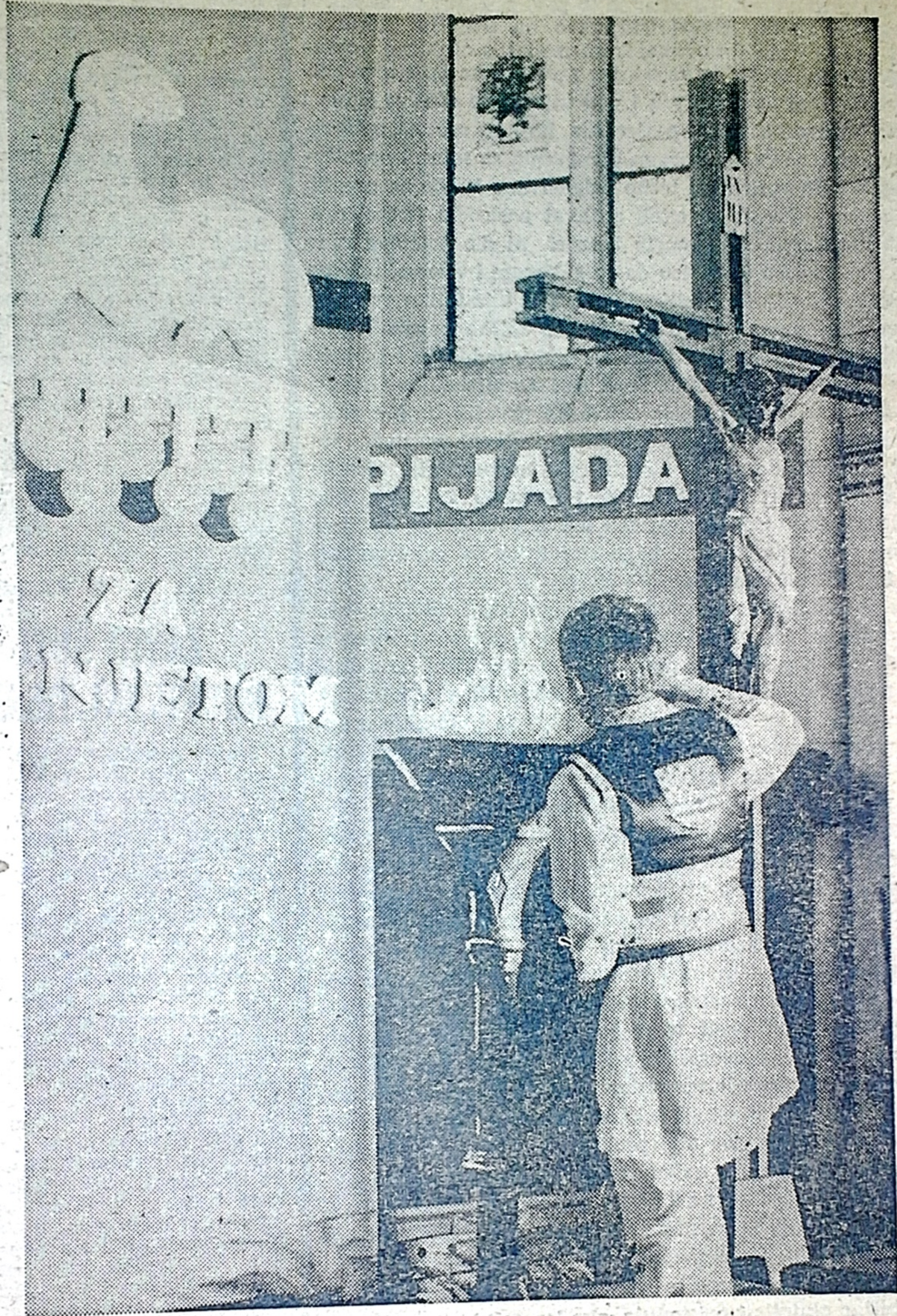
Evo pregleda ekipa koje će zastupati biskupije na finalnom natjecanju u Rijeci:

EKIPA	BISKUPIJA
Gruž-Dubrovnik	Dubrovačka
Jelsa	Hvarska
Pančevo	Banatska
	administracija
Brodski Varoš	Đakovačka
Jajce	Banjalučka
Čerin	Mostarska
Pećnik	Sarajevska
Marija	
Pomoćnica —	
(Rijeka)	Riječko-senjska
Sv. Ćiril i	
Metod	
(Zagreb)	Križevačka
Kaštel Lukšić	Splitska
Bibinje	Zadarska
Brštanovo	Šibenska
GOSPA LURDSKA	Zagrebačka

FINALE VJERONAUČNE OLIMPIJADE
RIJEKA 4. srpnja 1974.

ZLATO
MOSTARU

U Rijeci 4. srpnja, u prepunoj kapucinskoj crkvi Gospe Lurd-ske, u sklopu IV. katehetske ljetne škole održano je finalno natjecanje Vjeronaučne olimpijade, pobjedničkih ekipa iz prednatjecanja. Bile su to ekipe iz biskupija hvarske, mostarske i riječke. »Zlato« je pripalo Mostaru, »srebro« Hvaru, a »bronca« Rijeci. Na slici: član ekipe domaćina pali olimpijsku vatru.

FINALE

Dok se pjeva »Tebe Boga hvalimo«, Mostarci ne mogu sakriti oduševljenje

»Cigančica« iz Jelse zabavlja natjecatelje i publiku

I. nagrada: putovanje u Rim u audijenciju papi Pavlu VI. — dar uredništva Glasa Koncila i Maloga koncila ekipi Mostara.

II. nagrada: hodočašće na grob sluge Božjega o. Leopolda Mandića, daju hrvatski kapucini ekipi Hvara.

III. nagrada: hodočašće u Torino, grad sv. Ivana Boska, daju hrvatski salezijanci ekipi Rijeke.

Jelsa (Hvar) dobila srebro

Mali »Robić«

Rijeka dobila bronzu

Dvogodišnji napor traženja puta za izvorno našu hrvatsku biblijsku katehezu u suradnji uredništva Maloga koncila s oko 300 natjecateljskih eksperimentalnih vjeronaučnih skupina diljem domovine postigao je svoj vrhunac u svečanom finalnom natjecanju u kapucinskoj župnoj crkvi Gospe Lurdske na Rijeci 3. i 4. srpnja ove godine.

U Rijeku je došlo 14 ekipa, pobjednici predfinalnih natjecanja u 14 biskupija. Odmah se vidjelo da svi znaju sve, da po pravdi gotovo svaka ekipa zaslužuje prvo mjesto. Propozicije natjecanja morale su dati priliku da djeca pokažu što znaju, a morale su također pružiti mogućnost da se ekipe nekako poredaju, da netko osvoji prvo mjesto.

Prvog dana, u srijedu 3. srpnja, ekipe su se ždrijbom podijelile u tri skupine. Pobjednici skupina bili su: Hvar (1575 bodova), Mostar (1450) i Rijeka (1300). Za njima su se poredali: Split

(1225), Sarajevo (1200), Đakovo (1200), Zagreb (1200), Grkokatolička biskupija Križevci (1175), Zadar (1175), Dubrovnik (975), Banat (900), Šibenik (900), Banja Luka (775) i Subotica (675).

Sutradan 4. srpnja ogledali su se, pred prepunom crkvom, pred sudionicima Katehetske ljetne škole iz cijele države, pred nadbiskupima Pavlišićem i Burićem, pobjednici skupina: ekipa iz Čerina kao predstavnik mostarske biskupije (vodi je fra Jozo Zovko i rođena mu sestra franjevnica), ekipa iz Jelše, koja predstavlja hvarsku biskupiju (vodi je župnik Božidar Medvid i sestra Aurelina) i ekipa iz riječke župe Marije Pomoćnice, koja predstavlja riječku nadbiskupiju (vodi je salezijanac o. Stjepan).

Svetište najveće riječke crkve za ovu je priliku uređio aranžer Ivica iz župe Vežica. Riječki župnici, osobito salezijanci iz Marije Pomoćnice, našli su u obiteljima svojih ministranata i vje-

roučenika za sve natjecatelje i njihove pratiocice (navijače) — svega oko 200 dječaka i djevojčica — ugodan i srdačan smještaj.

Svečani ulazak natjecatelja pod olimpijskom zastavom pratili su zvuci fanfara grupe »Kana« iz salezijanske crkve Marije Pomoćnice. Tada je član ekipe Marije Pomoćnice, Ivica Begić, zapalio olimpijsku baklju, a član iste ekipe, Stipe Šipura, podigao olimpijsku zastavu koju mu je predao mladić iz Vežica Krešimir Brnin. Sva je crkva zapjevala olimpijsku himnu »Za Janjetom«. Skup su pozdravili nadbiskup Josip Pavlišić, kapucinski gvardijan o. Zlatko Šafarić i glavni urednik Glasa koncila Živko Kustić. Natjecanje je vodio zamjenik preminulog glavnog urednika Malog koncila, vlč. Luka Depolo. Svih 14 finalističkih ekipa i njihovi voditelji predstavljeni su publici i svaka ekipa dobila je svoju nagradu. Nagrade su dali i novčanom pomoći sufinancirali cijeli pothvat te

tako uz Glas Koncila i Mali koncil postali njegovi suorganizatori: Kršćanska Sadašnjost sa svim svojim izdavačkim ograncima, »Veritas«, revija svetog Antuna Padovanskog, »Zvona«, uredništvo »Glasnika Srca Isusova i Marijina«, uredništvo »Obnovljenog života« i provincijalat hrvatskih isusovaca; provincijalat salezijanaca; provincijalat kapucina; zagrebačka župa sv. Marije, čuvar groba sluge Božjega biskupa Langa kanonik mons. Nikola Borić, Hrvatsko književno društvo sv. Ćirila i Metoda i riječki nadbiskup mons. Josip Pavlišić.

Natjecanje između ekipa Mostara, Hvara i Rijeke provelo se u tri kruga pitanja. I opet su svi znali sve, te je ekipa Mostara snalažljivošću i brzinom reagiranja imala priliku pokazati blistavo znanje i odgovorima na dva pitanja koja su bila upućena riječkoj ekipi — i tako postigla prvo mjesto.

U predasima između krugova pitanja program su

osvježili VIS »Kana«, veliki zbor kapucinske crkve, djevojčice iz Bibinja, »Cigančica« iz Jelse, dječak Predrag iz župe Marije Pomoćnice i grupa mladih iz župe Vežice.

Pozdrav i blagoslov zagrebačkog nadbiskupa donio je tajnik BKJ dr. Vjekoslav Milovan, a voditelj Luka Depolo pročitao je pozdravne brzojave bosonogih karmelićanki iz Brezovice i drugih biskupa.

Svečanost je završena zajedničkom, upravo gromoglasnim pjevanjem tradicionalne zahvalnice »Tebe Boga hvalimo« i zakuskom koju je u vjeronaučnim dvoranama kapucinske crkve priredilo uredništvo »Zvona« na čelu s dr. Josipom Šojatom.

Sudionici Katehetske ljetne škole sastali su se s organizatorima olimpijade (kao i s organizatorima drugih naših vjeronaučnih pothvata) u utorak 9. srpnja i zajednički razmišljali o daljem razvitku te izvorno naše vjeronaučne biblijske inicijative.

**BOG BIBLIJE RUŠI
KRIVE BOGOVE**

FINALE VJERONAUČNE OLIMPIJADE

Većina onih koji su imali priliku pogledati 15-minutni film „Vjeronaučna olimpijada“ ili prisustvovati finalu ovogodišnje Vjeronaučne olimpijade, održanom u Rijeci 4. srpnja u okviru Katehetske ljetne škole, zahvaćena je dojmom da se ipak nešto dogodilo u našoj teškoj vjeronaučnoj, biblijskoj, vjerskoj i crkvenoj stvarnosti.

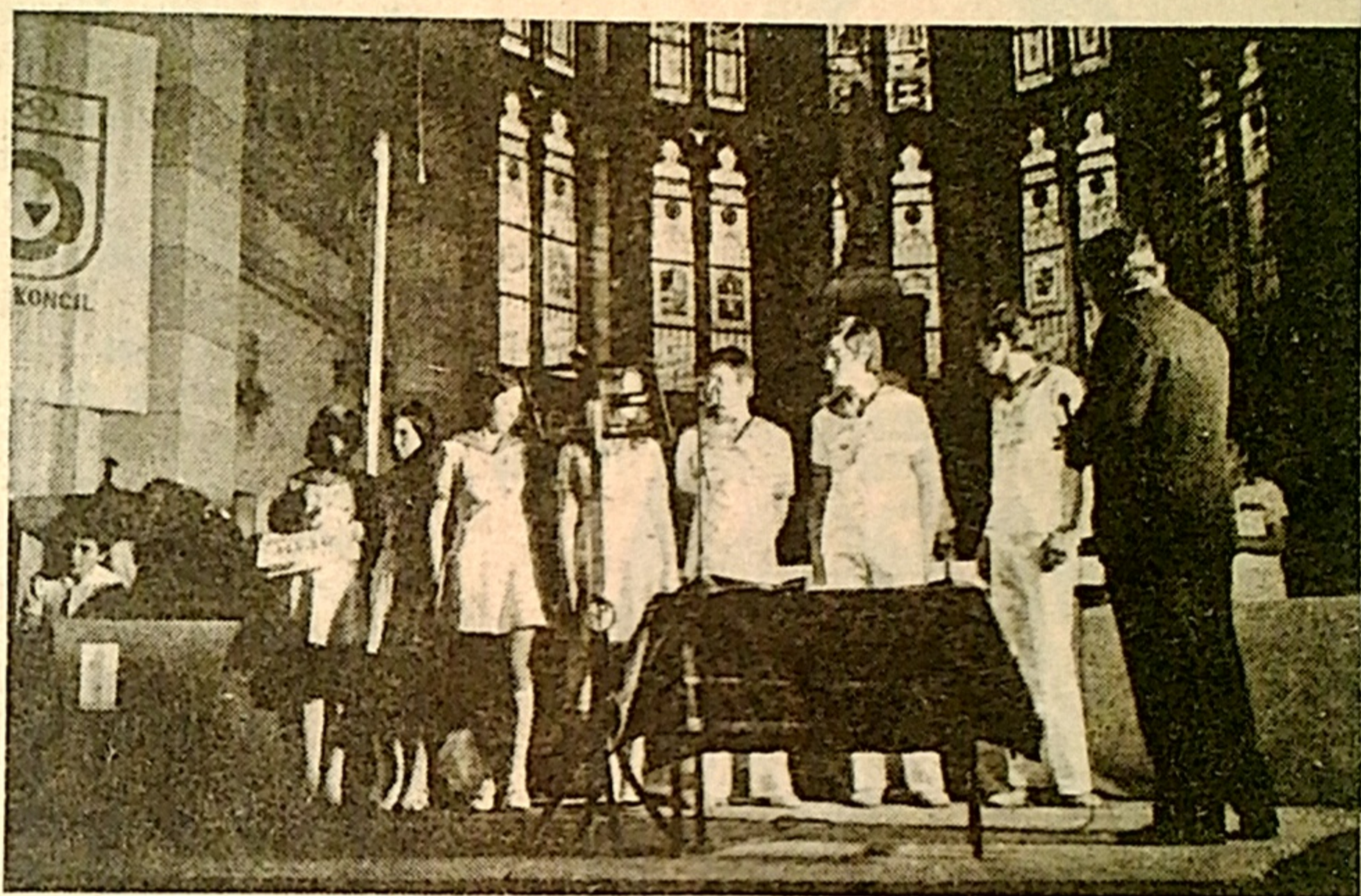
Bio je to hrabar, originalan i nadahnut zahvat u našu stvarnost. Da bi se domet ovog zahvata mogao ocijeniti, trebalo bi posjetiti preko dvjesto pedeset ovogodišnjih natjecateljskih ekipa u kojima je negdje sudjelovalo i po stotinu vjeronaučne djece, trebalo bi razgovarati s njihovim katehetama i roditeljima. Svi su oni u jednom suvremenom ruhu kviza dobili „mali ključ Biblije“. Sada je u velikom dijelu i ovog naroda Biblija postala otvorena knjiga. Velike naklade rasprodanih Biblija neće više ostati kao dragocjena knjiga zatvorena u ormaru ili kao ukras ležati na policama vjernih kuća. Biblija se otvara i čita, jer imamo makar i „mali ključ“ za razumijevanje njezinog bitnog sadržaja i njezine osnovne poruke nama, u ovom vremenu i na ovom prostoru.

U biblijskim materijalima za Vjeronaučnu olimpijadu sva povijest spasenja sažeta je oko pojma slobode, odnosno oslobođenja čovjeka od svih okova koji ga stežu priječeći njegovo cjelovito očovječenje. Biblijska tisućljetna Božja borba protiv svih krivobogova povezana je s pojmom o ukidanju svakog otuđenja. (Koliko li su ti pojmovi bliski mladima ove zemlje, koji se školuju u marksističkom duhu!) Iz tih materijala biva sve jasnije da biblijski Bog ustrajno ruši sve krivobogove, a to nije ništa drugo nego provođenje demitizacije psihe, prirode i društva. Vazmeno otajstvo na kraju ukida svako robovanje grijehu, smrti i raščovječe-

nom zakonu. U ovim materijalima povijest spasenja razdijeljena je u četiri razdoblja: Isusova povijest, Povijest Izraela, Biblijska prapovijest i Crkva.

Ova povijest spasenja razvija se kao cjelina, ali se cio razvitak sažeto izražava i ciklički širi u svakom razdoblju. Taj razvitak odgovara svakom našem pojedinačnom životu. U svakom se našem životu odražuje, izražava, sažimlje i razvija cijela povijest spasenja. Uvijek je na početku susret, objava i prihvaćanje Božjeg nauma. Redovito zatim slijedi određeno čišćenje, kao hod kroz pustinju. Vjernost Bogu u hodu trajno zahtijeva obnovu. Što se više napreduje, to su jače i bolnije kušnje sazrijevanja. A na kraju je uvijek izlazak, puno ostvarenje oslobođenja, punog očovječenja u zajedništvu s Bogom.

Potresno je i divno bilo gledati natjecateljske ekipe u Rijeci: kako su ti mladi i mali vjeronaučni polaznici nakon mjeseci naporog rada, nakon stotine sati razmišljanja i učenja osvojili i usvojili bitni sadržaj biblijske povijesti spasenja. Ovakav uspjeh zaslužio je svečanost kakva dolikuje mladima. U veliku kapucinsku crkvu Gospe Lurdske, ukrašenu simbolima Olimpijade i svim rekvizitima kviza, uz zvuke fanfara, paljenje olimpijske vatre, pjevanje himne „Za Janjetom“, u olimpijskim i narodnim nošnjama s olimpijskim značkama lika Janjeta, ušlo je trinaest biskupijskih reprezentacija. Biskupije su zastupale ove ekipe: Gruž–Dubrovnik (dubrovačku biskupiju) Jelsa (hvarsku), Pančevo (banatsku), Brodski Varoš (đakovačku), Jajce (banjalučku), Čerin (mostarsku), Pećnik (sarajevsku), Marija-Pomoćnica (riječko-senjsku), Sv. Ćiril i Metod (križevačku), Kaštel Lukšić (splitsku), Bibinje (zadarsku), Brštanovo (šibensku), Gospa Lurdska (zagrebačku). Nadbiskup mons. Josip Pavlišić pozdravio je natjecatelje i veliko mnoštvo prisutnih Rječana. On je izrazio divljenje djeci, mladim vjernicima, za toliki napor u upoznavanju Božje riječi. O. Zlatko Šafarić, kapucinski gvardijan i župnik Gospe Lurdske, zahvalio

Tko zamišlja nebo kao tavan uzalud pravi ljestve

M. Ivaniš

je natjecateljima što su svojom prisutnošću u Rijeci obogatili vjeru ovog grada. Živko Kustić, urednik Glasa Koncila, u čijoj je organizaciji već drugu godinu vođena Vjeronaučna olimpijada, upozorio je kako to završno natjecanje i svečanost ne može predočiti ni mali dio onoga što je značila Vjeronaučna olimpijada, po kojoj je Sveto pismo ušlo u domove i srca vjernika. Sa Sv. pismom ušao je i Bog Biblije, koji kroz svu povijest ruši krive bogove i kumire.

U finalu su se našle tri ekipe: Čerin, Jelsa, Marija Pomoćnica. Padala su pitanja i odgovori, sve je bilo u ozračju kvizne napetosti, ali i duboke potresenosti publike pred tolikim poznavanjem biblijskih sadržaja. Osobit je dojam kad suparnička ekipa nagrađuje pljeskom i radosnim žarom mladih očiju predstavnika

druge ekipe koji daje savršene odgovore. Čini se da su djeca nadvladala i posljednju zamku krivog boga u kviznoj borbi za prvo mjesto. Nadvladala je svijest ponosa što su u posjedu tolikog poznavanja Biblije, osvojila ih je radost susreta s tolikim vršnjacima iz raznih krajeva ove naše Crkve.

Prvo mjesto pripalo je malim Hercegovcima iz Čerina, drugo ekipi Jelse, a treće Rječanima iz župe Marije Pomoćnice. Prva nagrada jest put u Rim i audijencija kod pape Pavla VI., druga hodočašće na grob sluga Božjeg Leopolda Mandića u Padovu, treća put u Torino. I ostalim ekipama podijeljene su vrijedne nagrade u knjigama i godišnjim pretplatama na revije i časopise koje su im dodijelila uredništva naših vjerskih izdavačkih kuća i časopisa.

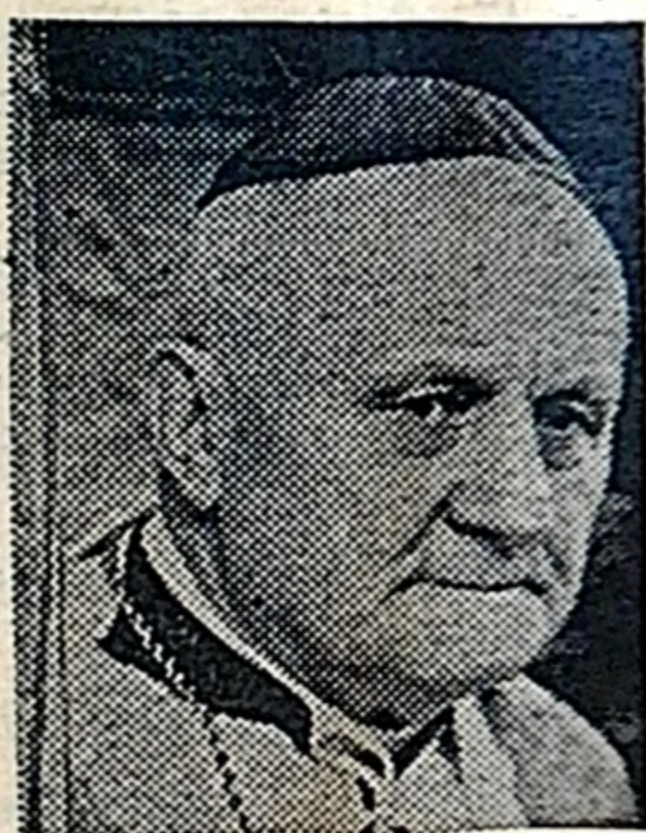
V. Valent VUK

POBJEDNICKA
GRUPA
OVOGODISNJE
OLIMPIJADE:
MLADI
HERCEGOVCI.
DODUSE NISU
IZ SAMOGA
MOSTARA,
NEGO IZ
NJEGOVE
OKOLICE, IZ
ZUPE ČERIN

Hercegovački biskup ponosi se pobjednicima

Biskupski Ordinariat
Mostar
broj 676/74.

Velečasni o. fra Jozo Zovko,
kapelan, Čerin

Kao biskup Hercegovine ponosim se vašom mladom ekipom iz Čerina koja je nedavno pobijedila i osvojila prvo mjesto na Vjeronaučnoj olimpijadi u Rijeci. Nije mala stvar odnijeti pobjedu među tolikim probranim i uvježbanim ekipama iz

gotovo svih hrvatskih biskupija. Čestitam stoga i vama koji ste ustrajnim i marljivim radom tako uspješno pripremili tijekom cijele prošle godine tu mladu četvu iz čerinske župe za veliko natjecanje. Čestitam i sestri katehistici koja vam je pri tom pomagala. A najviše čestitam mladim pregaocima koji su svojim velikim poznavanjem Biblije osvjetlali lice sebi, svojem vjeroučitelju, rodnoj župi i cijeloj Hercegovini.

Nastavite tako i dalje pa uz to svaki dan sve više pravim kršćan-

skim životom svedočite za velike vjerske istine u Bibliji objavljene. Jer samo znanje, makar kako veliko bilo, vjerskih istina bez odgovarajućeg vjerskog života malo će nam koristiti.

Veselim se zajedno s vama vašem uspjehu, od srca vas sve pozdravljam i šaljem vam svoj biskupski blagoslov.

Mostar, 18. srpnja 1974.

+ Petar
biskup

Hercegovci bili kod Pape

Vjeronaučna olimpijada koju je i ove godine organizirao Mali koncil zauzela je veći mah u čitavoj zemlji. Takmičilo se oko 150 ekipa. Naša biskupija imala je tri takmičarske ekipe: Čerin, Duvno i Grabovicu. Čerin je pobijedio na takmičenju u Duvnu i tako se kvalificirao za završno takmičenje u Rijeci. Zanimljivo je da su mladi Čerinjani već u Duvnu razdraganj govorili da će biti pobjednici i u Rijeci. Oni su nastavili pripremu nesmanjenom upornošću. Kad bi se uvečer prolazilo selima čerinske župe moglo se čuti kako olimpijci glasno čitaju Bibliju. Čerinjani su se sa svojim katehetom fra Jozom Zovkom našli 3. srpnja u Rijeci. Na završnom takmičenju bilo je 14 ekipa koje su bile podijeljene u tri skupine. U trećoj skupini našli su se finalisti biskupija Mostar, Križevci, Zagreb i Dubrovnik. Čerinjani su odgovarali na svako pitanje točno i javljali se prvi za odgovor. Stoga su izbili na čelo ove skupine i kvalificirali se u finale s Hvarom i Rijekom. Završno takmičenje bilo je veoma uzbudljivo. Prepuna kapucinska crkva bila je oduševljena točnim odgovorima i znanjem takmičara a često su se čuli dugi aplauzi objektivne publike.

Nakon uzbudljivog iščekivanja voditelj je proglasio pobjednikom takmičare župe Čerin, a drugo i treće mjesto zauzeli su takmičari iz Jelse na Hvaru i Marije Pomoćnice iz Rijeke. Prva nagrada bila je putovanje u Rim sv. Ocu.

Nakon proglašenja upaljena je olimpijska baklja, dignuta zastava i VIS je svirao u čast takmičara.

Olimpijadu je zaključio nadbiskup Pavlišić i darovao pobjednicima kip sv. Roka i toplim riječima govorio o Hercegovini i Hercegovcima, ističući njihovu vjernost crkvi, odazivu mladih za svećeničko zvanje.

Pobjednici Hercegovci su otputovali skupa s grupom hercegovačkih franjevacu i u rednicima Malog Koncila u Rim gdje ih je 31. srpnja primio sv. Otac Papa. Tom prilikom sv. Otac im je držao nagovor u kome je među ostalim rekao: »Moramo odati priznanje našoj dragoj Hercegovini, siromašnoj ali ponosnoj i vjernoj...«.

O boravku Hercegovaca u Rimu pisat ćemo u slijedećem broju.

Miljenko STOJIC

Predstavljamo vam

POBJEDNIKE NA OVOGODIŠNJOJ VJERONAUČNOJ OLIMPIJADI U RIJECI

Prvaci naše Mostarsko-duvanjske biskupije, hrabra grupa iz župe Čerin, pobijedili su svojim briljantnim znanjem na završnom takmičenju predstavnike svih biskupija iz Jugoslavije i u Rijeci tako osvojili zlatnu medalju i nagradno putovanje u Rim kod sv. Oca. S njima je i njihov kateheta fra Jozo Zovko.

Donosimo njihova imena: Miljenko Stojić Jozin, Miljenko Stojić Franjin, Anđa Stojić, Javorka Soldo, Anica Martinac, Marina Džida, Marin Barbarić, Mirjana Dugandžić i Mara Stojić.

Preko vjerskog tiska gotovo smo svi upoznati kako je teklo i završilo finalno natjecanje ovogodišnje Vjeronaučne olimpijade u Rijeci. O tome je izvijestio i VIR u prošlom broju. Svi znamo i prvonagrađenu, pobjedničku ekipu: desetak djece iz hercegovačke župe Čerin, koja je zastupala mostarsku biskupiju. Slavlje je već i za njih prošlo, ostale su lijepe uspomene. Već su se vratili i iz Rima s audijencije kod pape Pavla VI., što im je bila posebna nagrada. O tome je nedavno opširnije pisao Glas Koncila. — U našem je uredništvu s malim pobjednicima održan „leteći“ intervju, na njihovu proputovanju kroz Zagreb. Vjerujemo da će naše čitatelje zanimati tko su ti mladi junaci koji su iznijeli pobjedu u poznavanju kršćanskih zasluga i osobito u poznavanju Biblije.

Da ih najprije predstavimo. Evo ih redom kako su se potpisali u našem uredništvu: Mirjana Dugandžić, Marina Džida, Javorka Soldo, Mara Stojić, Anica Martinac, Marin Barbarić, Miljenko Stojić i — još jedan Miljenko Stojić (recimo veći, koji je na samom natjecanju vodio glavnu riječ, valjda dogovorno ili iz bojazni da oni koji su imali veću tremu ne pogriješe). Vodio ih je njihov kateheta fra Jozo Zovko, a u Rijeci je bila prisutna i njegova sestra — časna sestra Fabijana Zovko, također njihova katehistica.

Kako je odabrano ovo devetoro hrabrih? Odgovorio je fra Jozo: „Cijela priprema bila je opća. Dva puta na tjedan bio je vjeronauk za sve razrede, a jedan sat bio je isključivo „olimpijski“ za svu djecu. Od prošlog Uskrsa izdvojila se grupa olimpijaca, oko četrdesetak njih. Ovaj izbor odlučila je sama grupa, koja je izabrala svoje predstavnike za finalno natjecanje.“ Izabranicima se dob kreće od VI. do završenog VIII. razreda osmogodišnje škole.

Čerin, poznata hercegovačka župa, ima oko pet tisuća žitelja, redom Hrvata katolika — kako kažu. Međutim, oko tisuću radnika je vani, u inozemstvu, a ostali su svi doma. „Imamo jednu osmoljetku, četiri osnovne škole; dvije filijalne crkve osim župne, i u svima vjeronauk.“ Ukupno ima pet kateheta: četiri svećenika i časna sestra.

ČERIN U CVATU

Uspjeh mladih Čerinaca ne iznenađuje, kad se zna da je sva župa vrlo aktivna i živa. „Prije dvije godine počeli smo graditi katehetski centar, koji je već završen. Ima tri vjeronaučne učionice i jednu veliku dvoranu za vjersku aktivnost uopće. Ona nam služi i kao kino-dvorana, dvorana za priredbe (osobito za Božić, Uskrs i završetak VIII. razreda), te dvorana za različite roditeljske sastanke, koji se u župi često održavaju...“

Kad smo govorili o filmskim priredbama, pala je riječ i o vlastitoj filmskoj proizvodnji s biblijskom tematikom i porukom, npr. o poštivanju i pravoj ljubavi među ljudima. Jer, čerinska su se djeca suživjela s Biblijom i zavoljela je. Marina, malašna ali vrlo živa djevojčica, na to je spontano reagirala: „Ja bih to jako htjela!“

STEČENO OSTAJE

Neki su već završili osmi razred. Upitali smo ih hoće li za njih i nadalje biti vjeronauk. Odgovor je bio kratak: „Hoće!“ U župi polaze na vjeronauk i petnaestogodišnjaci i stariji, i kažu da je oduvijek tako. „Mi imamo povjerenja u Bibliju i kršćanstvo, jer nam daju upute za život i vode nas k Bogu.“ — „Ono što se je steklo, ne zaboravlja se: to ostaje.“ — „Vjera je kod naših ljudi prisutna.“ A jedna od djevojčica odrješito je dodala: „Vjeru i Boga neću prigaziti!“

A roditelji, odgovara li djeci njihovo kršćanstvo? „Roditelji dobro shvaćaju kršćanstvo ka i mi... Ipak, mislim, možda bi trebalo nešto nadodati.“

Što bi trebalo kod ljudi izmijeniti? „Trebalo bi izmijeniti to da se ljudi ne mrze.“

Svoje „pobjednike“ pratio je i Drinko Pinjuh, koji ih je vozio kombijem na natjecanja. Oduševila su ga djeca. Zatražio je nekoliko dana dopusta i krenuo s djecom. Kad sam ga pitao, nije li mu šteta radnih dana, srdačno je odgovorio: „E vala, zaslužila su djeca!“

Na kraju je naše uredništvo nagradilo mlade Čerince s jednogodišnjom besplatnom pretplatom na VIR. Jer, dobro je rekao Drinko: „Zaslužila su djeca!“

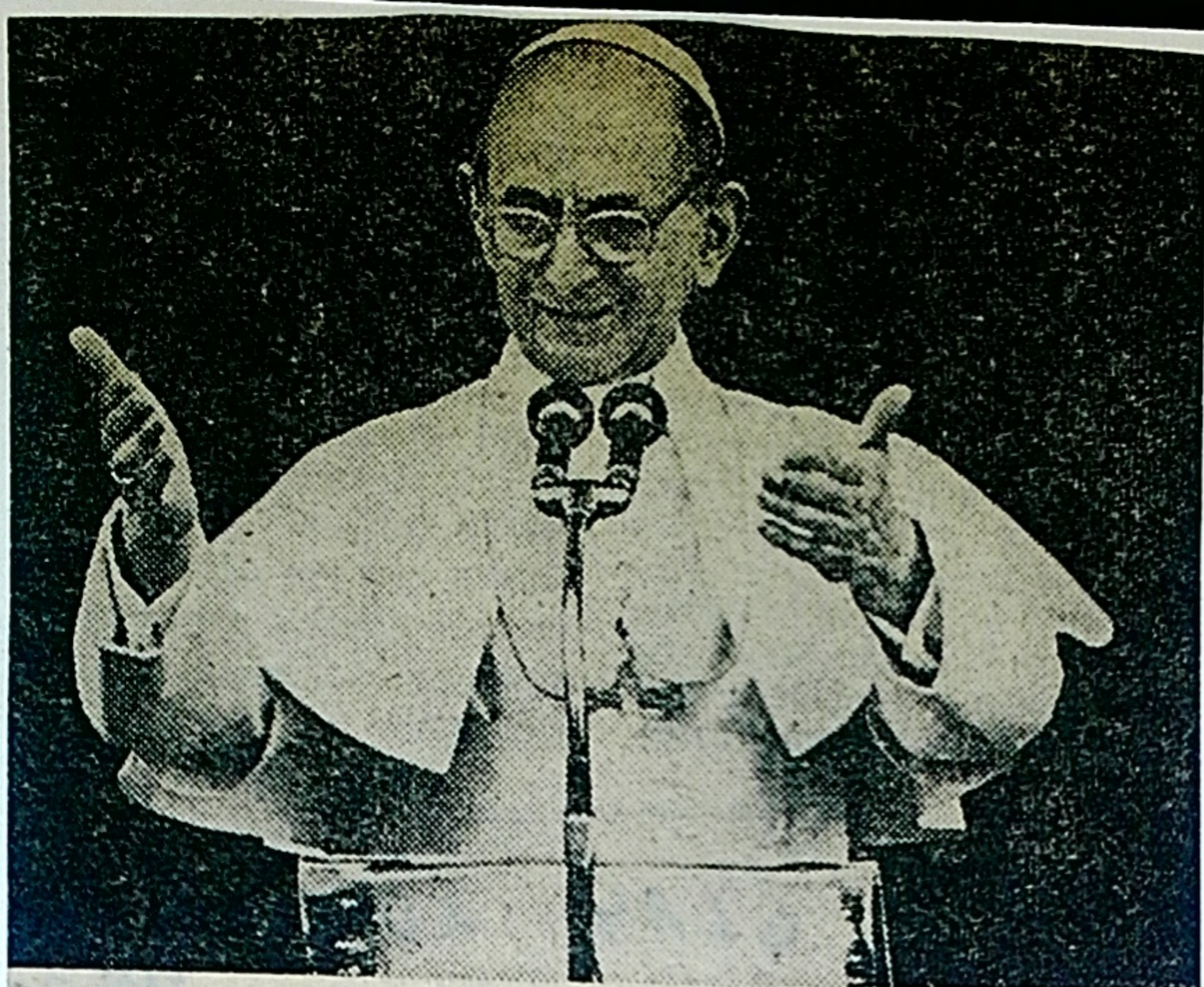
Priredio: R. T.

„BOGA I VJERU
NEĆU PRIGAZITI“

Pobjednička ekipa Vjeronaučne olimpijade Maloga koncila, vjeroučenicl iz Čerina u Hercegovini, pohodili su Papu, a zatim kardinala Šepera, u srijedu 31. srpnja. Papa je pohvalio pothvat naše Vjeronaučne olimpijade i održao prigodni govor o Bogu Osloboditelju i spasenju kao oslobode-nju — što je bila glavna tema naše olimpijade. Mostar-ski biskup dr. Petar Čule posebnim je pi-smom pohvalio her-cegovačku ekipu i cijeli pothvat olim-pijade.

STRANA
10 i 11

Papa pobjednicima iz Čerina

Sada očinski pozdravljamo grupu djece iz mostarske biskupije. Oni dolaze iz Jugoslavije. Njih treba naročito pozdraviti i ohrabriti zbog toga što dolaze iz kraja koji vjerno svjedoči svoju vjeru i svoju duhovnu baštinu. Mi ih pozivamo da vjerno i s mnogo ljubavi nastave svoj pot-hvat. Oni su, naime, proveli natjecanje koje se zove Vjeronaučna olimpijada. Pred nama su pobjednici toga natjecanja. A mi ih ohrabrujemo da uvijek pobjeđuju. Riječ je o inicijativi koja sama o sebi dovoljno svjedoči. Vjeronaučnu olimpijadu organizirao je časopis Mali koncil za produbljeno upoznavanje Svetog Pisma i nauka vjere.

Zahvaljujemo vam, draga djeco, što ste nas pohodili i izražavamo vam posebno zadovoljstvo zbog toga što ste s toliko ozbiljnosti i zalaganja pristupili proučavanju Božje riječi. Znajte se okoristiti dragocjenim mogućnostima koje vam je taj studij stavio na raspolaganje, kako biste se sve više usavršavali duhovno i kulturno, kako biste bili kršćani solidno pripremljeni i duboko uvjereni. Mi vas potičemo da s ljubavlju i vjernošću nastavite svoje zalaganje za pouku vjere i molimo Gospodina da vas trajno prati svojim milosnim darovima.

Naš pozdrav i naša čestitka svakome od vas, i svećenicima koji djeluju u časopisu Mali koncil. Ponesite naš pozdrav također svome biskupu kojeg toliko volimo i s posebnom ga nakanom blagoslivamo. Zatim pozdravite svoju rodbinu, sve svoje drage i mile i cio vaš kraj koji doista zaslužuje da bude pozdravljen... (posljednje riječi Svetog Oca o hrabroj vjernosti katolikâ u našoj zemlji zaglušio je pljesak prepune dvorane).

Mali koncil

LISTOPAD 1974
CIJENA 2 DIN

U ZNAKU JAGANJCA

*Prvoplasirana ekipa iz Čerina u Hercegovini kod našeg kardinala
Sepera u Rimu 31. srpnja ove godine*

Naši pobjednici u Rimu

● Cerinski kapelan, vođa pobjedničke ekipe, hercegovački franjevac fra Jozo Zovko razgovara s kardinalom Šeperom o pothvatu Vjeronaučne olimpijade.

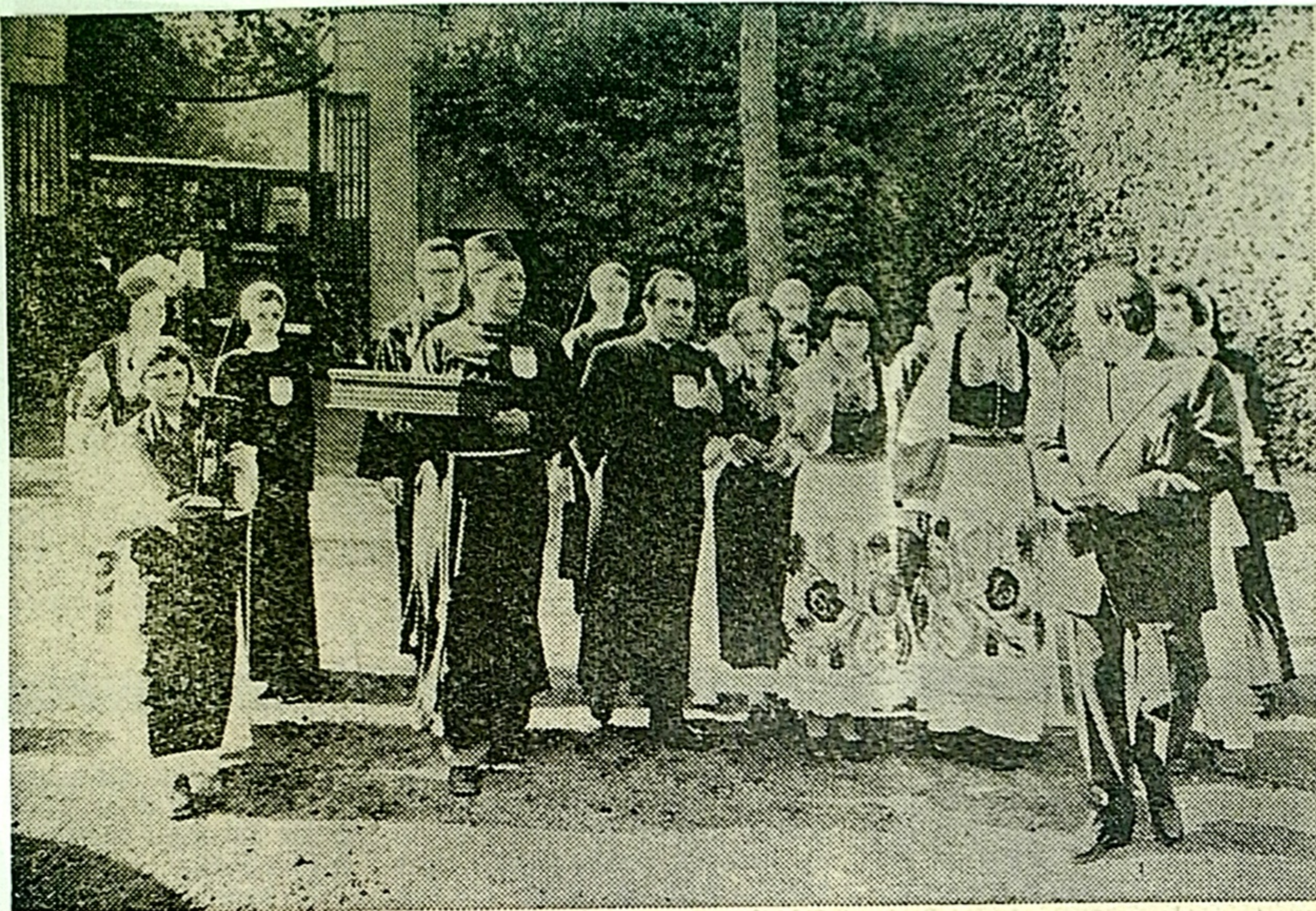
● Nepogrešivi kapetan ekipe Mića pokazuje kardinalu darove za Papu.

● Kardinalova sestra Madame Ivka nudila je mlade goste svježim medenjacima iz kuhinje sestre Laurencije.

● Novinari i fotoreporteri za vrijeme audijencije ipak su uspjeli saznati tajnu izrezbarene kutije. Zna se da Papa ne puši, ali nek svijet sazna što proizvodi Hercegovina.

● *Ulaznica koju nam je pribavio kardinal Šeper omogućila nam je da bez stiske uđemo kroz ulaz sv. Antuna i zelenilo papina vrta.*

● NEIZVJESNOST DO POSLJEDNJEG TRENUTKA

Do posljednjeg časa nismo znali hoćemo li vidjeti Papu. Još u utorak 30. srpnja poslije podne naš kardinal Šeper rekao nam je neka te večeri slušamo radio, jer da se može dogoditi da Papini liječnici ne dopuste audijenciju te srijede. Papa je naime nešto bolestan i teško hoda. No, radio te večeri nije rekao ništa, i tako je Papa ipak došao među uzbuđene hodočasnike. Vidjelo se da doista teško hoda, i prava je sreća što još nije sasvim ukinut običaj da Papu nose na stolici koja se zove »sedia gestatoria«. Da je morao pješke prevaliti makar samo put od ulaza u dvoranu za audijencije do svoga trona,

zacijelo ga toga dana ne bismo bili vidjeli. I uopće je zgodno to da ga ponesu, bolje nego da se sav narod propinje na prste i gura ne bili mu vidio barem kapicu. Ipak smo u Rim došli da ga vidimo i željeli smo da nas on vidi.

Donijeli su ga do pred sam tron, onih nekoliko koraka je dosta nesigurno prohodao, lice mu je izmučeno, ali čim je sjeo i progovorio, bio je to onaj poznati, vedri, duhoviti i misaoni čovjek koji u rukama drži pripremljene govore, a svaki čas podiže oči iznad papira i govori od srca ne pazeći na protokol. Iz njegovih smo usta čuli da ga je kardinal Šeper dobro informirao o našoj Vjeronaučnoj olimpijadi. Uvjerili smo se kako on zna da to nije bilo tek ne-

kakvo natjecanje, nego pravo vjeronaučno traženje i poniranje u srž Svetoga Pisma. Oni što se brinu za njegovo zdravlje, nisu ga pustili da se rukuje ni s nama ni s drugim gostima; namjestiše mu nosiljku pred sam tron; on im se posrćući oteo da pruži ruke onima koji su stajali najbliže, da pomiluje jedno slatko crnče; a oni ga s najvećim poštovanjem brzo okružiše i povedoše na nosiljku. Sjedili smo na najistaknutijem mjestu, prepoznao je naše narodne nošnje, posebno prema nama načinio veliki znak križa, kad su ga već nosili, raširio prema nama ruke kao da u nama želi zagrliti dragi narod kojega se vjernosti divi. Upravo je to dva puta rekao svima prisutnima da se nama, hrvatskim katolicima, treba diviti,

da nam treba čestitati, da nas treba hrabriti jer dolazimo iz kraja gdje uporno i hrabro svjedočimo vjernost Katoličkoj Crkvi i cijeloj svojoj duhovnoj baštini.

● FRA OMEROV FES – GLAVNA ATRAKCIJA

Djeca iz Čerina u Hercegovini — Miljenko Stojić-Mića, Miljenko Stojić-Mika, Anica Martinac, Marina Džida, Javorka Soldo, Anđa Stojić, Mirjana Dugandžić, Mate Odak i Vinko Miličević, svi Hercegovci, odjenuše se za tu priliku u narodne nošnje iz raznih hrvatskih krajeva, očevidno želeći pred Papom svjedočiti ne samo vjernost Čerina i Hercegovine, nego svih hrvatskih katolika. S njima je njihov vjeroučitelj o. fra Jozo Zov-

ko, vjeroučiteljica franjevska s. Elizabeta Soldo, fra Jožina rođena sestra franjevska Fabijana, zatim franjevska sestra Rafaela Kožul i također hercegovačka franjevska profesorica u Rimu s. Maris Stella Palac. Tu je i o. dr. fra Andrija Nikić, arhivar u Mostaru, i prof. fra Jakov Bubalo, profesor u Splitu, i o. fra Dinko Maslač, župnik u Gorancima. Fra Dinka svi zovemo »Omere«, jer on iznad franjevačkog habita pokrio glavu golemim muslimanskim fesom, nek se i Papa sjeti iz koje zemlje i iz kakve povijesti dolaze naši hodočasnici. Fra »Omeru« taj fes darovao znanac, vjerni bosanski musliman, kad je za Papu — džabe. I crveni se tako golemi fes u audijenciji u Castel Gandolfu, po rimskim ulicama i bazilikama,

● I u Castel Gandolfu je vruće, svi se osvježuju coca colom, ali fra »Omer« i-pak ne skida fesa.

veći i crveniji od kardinalskih i biskupskih kapica, kao buktinja, kao krvava rana ili golemu ružu. Taj fes privlači mnoštvo novinarskih i hodočasničkih fotoaparata iz svih krajeva svijeta, i svakom treba tumačiti kako se to muslimanski fes našao na fratarskoj glavi, i kakva je to povijest i kakva snažljiva vjernost bila.

I darovi koje djeca donesoše Papi sasvim su osobiti: kolekcija hercegovačkog duhana, najbolja mostarska Žilavka i album hercegovačkih drevnih i novijih crkava. A svaki dar u naročitoj drvenoj kutiji, koju opet za Papu vješto izrezbari vjerna ruka umjetnika-muslimana.

Od uredničkog kolegija Glasa Koncila i Maloga koncila hodočašće vode urednici Kustić, Depolo i Gabrić.

Nasuprot nama u dvorani za audijencije pjeva mnoštvo svećenika fokolarina. Među njima don Zdenko Bralić i još nekolicina iz splitskoga kraja. Prepoznamo se i domahujemo preko dvorane.

● KOD KARDINALA SEPERA

Poslije podne istoga dana jednostavnija, ali intimnija audijencija kod hrvatskog kardinala, pročelnika Svete kongregacije za nauku vjere, dra Franje Šepera. Kardinal sretan što je Papa ipak došao na audijenciju, još sretniji što se našoj ekipi Papa obratio tako određenim riječima pohvale i ohrabrenja. Zainteresirano razgovara s nama o sadašnjim problemima i perspektivama Crkve u

domovini, razgovara s djecom, svakog obdaruje ukusnim kipićem Majke Božje. Njegova sestra i časna Laurencija, koja mu vodi kućanstvo, časte nas medenjacija i osvježujućim napitcima, djeca pjevaju o Neretvi i Mostaru, o Majci Mariji i »Lijepo ime Franjo«. Onda nas uslužni kardinalov tajnik dr. Velimir Čapek vodi u kupnju nabožnih predmeta

Ukonačeni smo u jeftinom prenoćištu nedaleko Bazilike s odličnom talijanskom kuhinjom. Djeci se razvezao jezik pa pripovijedaju kako su kroz ove tjedne nakon finala u Rijeci na više mjesta po Hercegovini imali prilike nekim skeptičnijim svećenicima pokazati svoje znanje iz Biblije. Neke su učene teologe koji put i zbunili, i tako se u onom kraju svećenstvo sve

više priklanja duhu i načinu rada, odnosno pristupa Bibliji naše Vjeronaučne olimpijade. O tome, uostalom, najbolje svjedoči pismo koje je Čerinskim pobjednicima preko njihova vjeroučitelja fra Joze uputio mostarski biskup dr. Petar Čule. A Čerinci kao za uzvrat nose svom biskupu poseban papinski blagoslov.

● »TKO UMIJE, NJEMU DVIJE«

Posebna je providnosna radost naše olimpijske ekipe u audijenciji 31. srpnja bilo to što je Papa cio svoj prigodni govor posvetio glavnoj temi naše olimpijade: Bogu kao Osloboditelju i spasenju kao oslobodenju. Uostalom — sjećaju se mladi Čerinci — o njima i njihovim natje-

cateljskim sposobnostima nedavno je pohvalno pisalo i sarajevsko »Oslobodenje«. Nakon što se lani čerinska ekipa onako lijepo iskazala na našoj Vjeronaučnoj olimpijadi, bi u onom kraju priredeno natjecanje iz predvojničke obuke, i opet pobjedi ekipa iz Čerina, u kojoj se našao i lijep broj naših olimpijaša. Tko umije, njemu dvije!

Sutradan, u četvrtak, proštenjarski pohod bazilikama i katakombama i razgledanje rimskih znamenitosti. Onda povratak putem kojim smo i došli: vlakom do Pescara, golemim trajektom, pravim plovećim hotelom »Ticijanom«, preko Jadrana do Splita i autobusima do kuće.

S NAŠIM OLIMPIJCIMA OD SPLITA DO RIMA

Dosadašnji čerinski kapelan, vođa pobjedničkog sastava ovogodišnje vjeronaučne olimpijade fra Jozo Zovko pozvao me da se pridružim nagradnom hodočašću naših »olimpijaca« u Rim u trenutku kad sam se nalazio u mjestu svog stalnog prebivališta na Poljudu u Splitu. Pozivom sam bio i oduševljen i pomalo zatečen, jer sam svjestan da u zgradu te znamenite pobjede nisam ugradio ni jedan kamenčić! Osim toga tih sam dana imao i važnih obaveza u Splitu, ali odoljeti ipak nisam mogao. Tim više što su »olimpijci« najavili svoje putovanje u Rim preko Splita. U ponedjeljak 29. srpnja čerinska je hodočasnička povorka točno prema utvrđenom planu prispjela u poljudski samostan. Na samostanskim vratima prvi se pojavio moj kolega fra Dinko Maslač, popularni »Omer«, sa svojim već opjevanim crvenim fesom. Ubrzo su potom stigli i svi ostali: fra Jozo Zovko, fra Andrija Nikić, fra Jozina rođena sestra Fabijana, s. Elizabeta Soldo, vjeroučiteljica s Čerina, s. Rafaela Kožul te mladi olimpijski pobjednici: Miljenko Stojić-Mića, Miljenko Stojić-Mika, Anica Martinac, Marina Džida, Javorka Soldo, Anda Sotelo, Mirjana Dugandžić, Mate Odak i Vinko Stojić-Ćević. Nakon večernje okrepice u velikoj samostanskoj blagovaonici i toplog razgovora s mjesnim gvardijanom fra Karlom Bošnjakom, zajednički smo se uputili prema splitskoj luci gdje je golemi talijanski brod TIZIANO već bio spreman za polazak u smjeru Pescare. Pred brodom nas je dočekala i srdačno pozdravila tročlana ekipa iz »Glasa koncila« u čijoj se organizaciji odvijala i vjeronaučna olimpijada i ovo nagradno hodočašće u Rim. Bio je to Živko Kustić, glavni urednik »Glasa koncila« te suurednici Luka Depolo i Mijo Gabrić. U očekivanju carinskih formalnosti svi smo sa zanimanjem razgledali ukusno izrezbarene kutije u kojima su se nalazili darovi namijenjeni Papi: duhan i žilavka kao posebni hercegovački proizvodi te »Naša ognjišta« kao katolički novinski prvjenac na ovom tlu. Fra Jozo priča kako je sve te lijepe kutije spremno i s oduševljenjem izradio konjički rezbar musliman Mulić, a fra Dinko se hvali kako je svoj lijepi fes dobio na poklon od prijatelja također muslimana.

I na carinskom pregledu bijaše veselo. Službenik carine radoznalo motri veliku kutiju i pita što je u njoj. Kad smo mu rekli da je to hercegovački duhan — dar za Papu, uzvratilo je pomalo ozbiljna lica da to ne bismo trebali nositi, jer Papa ionako ne puši. »To je istina — spremno je odgovorio Dinko — ali mi ovo nosimo prije svega radi propagiranja našeg duhana!« »Kad je tako, onda nosite!« — nasmiješio se službenik, a potom se odmah naša hodočasnička skupina ukrcala na brod TIZIANO.

KAO U NOINOJ LAĐI!

Točno u jedanaest sati golemi se brod otisnuo od splitske luke i duboko zarezao jadransku pučinu. I dok smo se spremali za noćni počinak, čarobna se splitska riva polako gubila ispred naših očiju, ostavljajući ispred sebe posljednje pramenove blistavog neonskog sjaja.

Uz malo sna i više bdjenja, noć je ipak prošla neosjetno brzo. A kad je vrelo srpanjsko sunce prosulo svoje prve zrake, svi smo već odavno bili na nogama. »Nigdje kopna — samo nebo, more i mi« — uskliknu gotovo pjesničkim zanosom jedan od naših malih olimpijaca, očito pun strahopoštovanja pred tim velebnim doživljajem morskog neizmjerja.

»Sad smo kao u Noinoj lađi« — dodaje drugi dječak, pokazujući ujedno kako u tim mladim dušama Biblija postaje sastavni dio svagdanjeg života. Uopće se mora priznati da su ti dječaci i djevojčice bili neobično zahvalni putnici. S jedne strane vedri i uvijek spremni za šalu, a s druge strane strpljivi i dobroćudni, bez ikakvih posebnih zahtjeva. Stoga smo skloni vjerovati da njihovo zavidno biblijsko znanje već sada postaje živ i djelotvoran pokretač u

oblikovanju zdrave i čestite kršćanske osobnosti. A tako bi i moralo biti, jer Božja Riječ odgaja i oplemenjuje čovjeka. U 8 sati brod je pristao u talijanski lučki grad Pescaru. Odatle je trebalo što prije nastaviti putovanje u Rim, kroz srce Apeninskog poluotoka, na domak Tirenskom moru.

TAKSI AUTOBUS — PRVI OSMJEH SREĆE

Po izlasku iz broda bili smo u maloj nedaumici. Prometne veze s Rimom treba čekati nekoliko sati. A nama se žurilo. I dok smo pomalo zabrinuto premišljali što bi trebalo poduzeti, iz TIZIANA je odjednom izmilio prazan taksi autobus rimske registracije. Na naše veliko zadovoljstvo doznasmo da se autobus vraća u Rim i da nas je voljan prevesti. Sporazum je bio brzo sklopljen, jer je vozač u novčanim zahtjevima bio posve umjeren. Nas devetnaestero u velikom udobnom autobusu! Sreća nam

Veseli pobjednici s Čerina

se očevidno nasmiješila, ili nam je to netko izmilio! Nešto bolje doista nismo mogli ni poželjeti. U vedrom raspoloženju i pravom obiteljskom ozračju prolazili su sati i nizali se kilometri. Uz pjesmu i vesele dosjetke gotovo smo zaboravili na umor i nesnosnu srpanjsku žegu. Prepričavali su se i dojmovi s finalnog natjecanja u Rijeci. Glavni urednik »Glasa koncila« Živko Kustić u jednom trenutku pita mlade pobjednike otkud im tolika spretnost u baratanju digitronom, jer je to na kraju bilo odsudno za konačnu pobjedu.

»Trenirali smo kod kuće na stolnoj lampi« — šeretski odgovara kapetan ekipe Miljenko Stojić, i svi se od srca nasmijsmo. Ipak najveći dio puta protekao je u pjesmi. Pobožnoj i narodnoj naizmjenično. Pjesmu su predvodile čašne sestre. Netko je na kraju predložio da se zapjeva i ganga. Nek se zna da putuju Hercegovci! I zaorila se drevna hercegovačka melodija za koju talijanski vozač reče da djeluje kao uspavanka! »To je prvo međunarodno priznanje gangi« — duhovito dodade netko od nas — »i neka sad nitko ne kaže da je to surova pjesma!«

Oko 13 sati po talijanskom vremenu evo nas konačno u Rimu. Autobus se spretno provlači između golemih zdanja drevnog velegrada i sporovozno vijuga kroz uskipjelu rijeku gustog rimskog prometa. Radosno uzdušenje primjećuje se kod sviiju. To je i razumljivo. Vječni je grad kolijevka kršćanstva. Na tom je tlu posijano mučeničko sjeme, iz kojeg je jednom izrasla i Crkva među Hrvatima, pa i ova vjeronaučna olimpijada. I dok se znojnih čela probijamo niz tare rimske pločnike, misli nam nagonski poniru u duboku prošlost, na grobove apostolskih prvaka, u krvave rimske arene, gdje bezimeno kršćansko mnoštvo životom zasnjeđujući neprolaznu snagu Kristova Evanđelja i raspjevanu ljubav prema Bogu i čovjeku. I odatle dalje, u rani srednji vijek kad hrvatski knez Branimir na ovom istom tlu obećaje vjernost Kristu i Crkvi, a papa za uzdarje obasiplje blagoslovom njega i njegov narod.

U tim i sličnim mislima stigli smo u naše prihvatilište, gdje nam je uprava »Glasa koncila« osigurala smještaj i hranu za tri naredna dana. To je inače jedan skromni gostinjac, ali s veoma susretljivim osobljem i tečnim jelom.

Nakon objeda otišli smo na kraći počinak ali bez sna, jer smo još uvijek bili u strahu da bi zbog Papine bolesti moglo biti otkazano primanje i toliko željeni susret sa svetim Ocem. No naša je bojazan uskoro iščezla. Poduzetni urednik »Glasa koncila« Živko Kustić sa svojim kolegama Depolom i Gabrićem brzo se o svemu propitao i radosno nam javio da ćemo sutradan u srijedu biti primljeni i kod Pape u ljetnikovcu Castel Gandolfu i kod našeg kardinala dra Franje Šepera u njegovu privatnom stanu. Tog se popodneva inače cijelo naše vodstvo razmiliло po Rimu, a ja ostadoh s »olimpijcima« u našem prihvatilištu. Iskoristio sam tu prigodu da s njima posebno razgovaram. Pričali su mi o svemu, a najmanje o svojoj pobjedi. Oduševljeno su govorili o svom vjeroučitelju fra Joži, o katehistici sestri Elizabeti, o župniku fra Zrinku Cuvalu, kojemu također pripada velika zasluga za njihov konačni uspjeh, o ostalim fratrima i sestrama njihove zavičajne župe. Od njih doznadoh i to da je zbog njihova uspjeha čitav Cerin posebno zavolio Bibliju i da se ona u zadnje doba tamo masovno širi i čita. Skrenuh im zatim pozornost da ih ova znamenita pobjeda ne bi smjela uzoholiti, jer to nikako ne bi bilo lijepo. I djeca su toga svjesna, pa uglas odgovaraju da će ostati skromni, jer Bog odbacuje ohole, a samo poniznima daje svoju milost. Stoviše, oni iskreno priznaju da su i Jelšani i Riječani bili izvrsni kao i oni, pa će ih i posebno pozdraviti preko radio-Vatikana. I učinili su to već sutradan.

Propitujem ih i o budućim zvanjima. Svršena osmašica Anica Martinac reče mi da je već podnijela molbu u kandidaturu Skolskih sestara tranjevki u Bijelo Polje. I doista nek je dan vidjeh kao kandidatice prigodom sestrarskog hodočašća širokobriješkoj Gospi. Dva me sedmaša uvjeravaju da će po završetku osmoljetke sigurno u sjemenište. I tako riječ po riječ dočekasmo i večer, i prije noćnog počinaka svi smo opet bili na okupu.

DVA NEZABORAVNA SUSRETA

U srijedu 31. srpnja krenula je naša povorka posebnim autobusom u Castel Gandolfo. Pratinji se pridružila i naša zemljakinja s. Maristela Palac kao vodič i bila nam je cijeli dan na raspolaganju. Za ovu svečanu prigodu »olimpijci« su se obukli u ukusne narodne nošnje iz svih hrvatskih krajeva i uz to se okitili lijepim trobojkama s olimpijskim znakovima. Na ulazu u dvoranu primanja nije bilo zastoja, jer su sve potrebne formalnosti već prije uredili Živko Kustić i kardinal Šeper. Čak smo dobili i počasno mjesto u golemoj dvorani, gdje se skupilo mnoštvo od više tisuća hodočasnika iz svih dijelova svijeta. Većina je od nas rijetko imala priliku naći se među tako šarolikim mnogonacionalnim skupom. I možda nikada kao tada nismo oćutjeli s jedne strane ljepotu sveopćeg ljudskog bratstva povezana Kristovim Evanđeljem, a s druge strane radost i ponos što smo pripadnici naroda u kojem je tako dosljedno njegovana vjernost Kristu i odanost Papi. U zakazani sat Papa se pojavio u dvorani. Po kretanjama je bilo očito da je umoran i bolestan, ali po zanosu i kristalnoj svježini glasa djelovao je kao mladić. Središnja misao glavnog Papina govora bila je Bog kao osloboditelj i spasenje kao čovjekovo posvemašnje oslobođenje. »Kao da je jutros imao pred očima naš MALI KLJUČ BIBLIJE« — primijeti netko među nama, jer je to isto bilo glavno područje naše ovogodišnje vjeronaučne olimpijade. Papa je potom govorio raznim skupinama, a one iz velikih naroda pozdravljale su na njihovim jezicima, i svaki je njegov nagovor bio popraćen burnim poklicima.

No nismo se mogli oteti dojmu da je pljesak upućen našim mladim »olimpijcima« ipak sve nadvisio. U nekoliko navrata, a osobito kad je Papa spomenuo da ova djeca »dolaze iz naroda koji vjerno svjedoči i svoju vjeru i svoju duhovnu baštinu« dvorana je doslovno grmjela. Svi smo time bili ganuti i nekako ushićeni što ni među našom dalekom kršćanskom braćom nismo zaboravljeni. I djeca su zanosno upijala svaku Papinu riječ te ga poklicima i dizanjem ruku pozdravljali, iako sam govor nisu mogli razumjeti. Željeli su ga i osobno pozdraviti te mu izručiti već spomenute darove, ali zbog njegove tjelesne iscrpljenosti to nije bilo moguće. No i bez toga je susret s Papom bio dirljiv i nezaboravan, a završio je njegovim velikim znakom križa upućenim prema našoj hodočasničkoj skupini.

Po izlasku iz dvorane odmah smo postali glavna meta fotoreportera i novinara. Privlačile su ih očito naše narodne nošnje i trobojke, a možda ponajviše fra Dinkov egzotični crveni fes. Tako odmah ispred same dvorane za primanje uljudno nas pita neka Australijanka koje smo nacije. Kad rekosmo da smo Hrvati, sva nekako razdragana reče da u svom susjedstvu ima dobrih prijatelja Hrvata, pa nas moli da bi za njih napravila jednu našu snimku. Dopustili smo joj, dakako! Odatle smo se uputili u velebnu baziliku sv. Petra. S posebnim smo zanimanjem i nutarnjim ushitom motrili grob apostolskog prvaka sv. Petra te blagopokojnog Pape Ivana 23. Tu nastaje i mali nespo razum opet zbog fra Dinkova fesa! Čuvari crkve nekako mrzovoljno odmahuju glavom i u čudu pitaju čemu takva kapa na fratarskoj gla-

vi i to baš u Petrovoj bazilici!? Ali Živko se Kustić brzo snalazi i razjašnjava im da je riječ o franjevcima s posebnom prošlošću, pa je to neka tradicija i povlastica. Čuvari su se na to odmah povukli i gotovo se ispričali za svoju primjedu. Pred crkvom ponovno mnoštvo fotoreportera »ustrijemljeno« prema nama. Neki otmjeni gospodin obraća se opet s pitanjem: koja je nacija? Čim mu odgovorih da smo Hrvati, potvrdno kilnuo glavom, kao da mu nismo nepoznati.

U popodnevnim satima susret s našim kardinalom Franjom Šeperom u njegovu stanu! Tu je bila i njegova sestra Ivka te časna sestra Laurencija. Susret sa svima topao i srdačan. Pravi obiteljski. Časte nas kolačima i sokovima, i sve čine da naš jednosatni boravak u stanu našeg kardinala bude što ugodniji. Kardinal je vedar i raspoložen. Sve ga iz domovine zanima, a osobito tijekom vjeronaučne olimpijade. O tome posebno razgovara s pobjedničkim voditeljem fra Jozom. U jednom trenutku urednik Živko Kustić daje znak malom »olimpijcu« da i pred kardinalom pokaže biblijsko znanje. I dječak bez skanjivanja, smireno i proživljeno, »odrecitira« čitavu stranicu iz Novog zavjeta! Na kraju smo se s pjesmom »Lijepo ime Franjo« oprostili od naših gostoljubivih domaćina, noseći u sebi najljepše dojmove.

Kruna tog našeg velikog dana bilo je zajedničko misno slavlje u generalnoj kući Školskih sestara na Farnesini, gdje su se svi »olimpijci« pričestili. Sestre su kao i obično bile široke i velikodušne u gostoprimstvu. Tu nas je nakon dugog traganja uspio pronaći i spiker radio Vatikana iz hrvatskog odjela radio postaje, te

s nama utanačio razgovor za idući dan. K tome je prema nama bio iznimno pažljiv, pa nas je vlastitim automobilom iste večeri prebacio u naše prenoćište. U sutrašnjem razgovoru sudjelovali su pobjednici i njihovi vjeroučitelj fra Jozo. Snimka tog razgovora zajedno s uredničkim komentarom emitirana je preko valova vatikanske radio stanice dva puta, kako bi je i djeca po povratku u domovinu mogla čuti. Spikeri su o našim »olimpijcima« govorili zanosno, zaključivši da je ovo hodočašće u Rim »priznanje našoj dragoj Hercegovini, siromašnoj ali ponosnoj i vjernoj«.

Sutradan su naši mali šampioni uz ostalo posjetili katakombe i neke druge objekte starog Rima. Ja zbog obveza moradoh poći u Split dan ranije. Vratio sam se zajedno s novinarima »Glasa koncila«. U toplom razgovoru s tim umnim i jednostavnim ljudima put do Splita prošao je za mene gotovo neopazice. A kad se rastadosmo, nekako instiktivno počeh sređivati minule dojmove. I, ako je prikladno da o svemu tome donosim vlastiti sud, onda prije svega moram reći da je podhvat vjeronaučne olimpijade u organizaciji Malog i Velikog koncila za mene osobno veliko katehetsko otkriće i pravi providnosni put do srca i duha Božje riječi u ovom našem suvremenom naraštaju. U krajnjoj liniji nije ni bitno tko je pobjednik, ali je i bitno i očito da Biblija na ovaj način neodoljivo privlači i postaje bliska. I to ne samo mladima nego i ostalom Božjem puku. Najnovija vjeronaučna olimpijada i netom objavljeni MALI KLJUČ BIBLIJE na najbolji način to potvrđuju.

Jakov BUBALO

Pobjednici ovogodišnje olimpijade u Rimu

Nisam u stanju opisati sreću nas pobjednika na finalu Vjeronaučne Olimpijade u Rijeci. Nagrada nam bijaše putovanje u Rim, k Papi. Misao da ću vidjeti papu tako me bila opsjela, da ni o čemu drugom u te dane nisam mislio, ni o čem sanjao nego o tome.

Osvanuo je dan 28. VII. Iz Čerina krenusmo u cik zore. Do Splita smo došli autobusom. Tu su nas dočekali urednici »Glasa koncila« naši dragi novinari Živko Kustić, Luka Depalo i Mijo Gabrić. Odatle nastavismo putovanje brodom »Tiziano«. S nama su uz našeg katehetu fra Jozu Zovka, još i franjevci Jakov Bubalo, Dinko Maslač, Andrija Nikić. Krenusmo preko našeg plavog Jadrana do talijanske luke Pescara. Za mnoge od nas bila je to prva vožnja brodom pa smo bili vrlo uzbuđeni.

Iz Pescara smo nastavili put udobnim autobusom za Rim. U Rimu smo odsjeli u jednom skromnom gostinju. Vlasnik gostinca nas dočekaao srdačno i pozdravio.

Audijenciju kod pape imali smo 31. srpnja. Za tu priliku obukli smo narodne nošnje iz svih hrvatskih krajeva. Tim smo htjeli pokazati da dolazimo papi kao predstavnici cijele Crkve među Hrvatima, a ne samo malog Čerina.

Kod Pape je bilo osobito svečano. Cijela jedna dvorana je bila puna naroda. Papu su nosili na nosiljci da bi ga svi mogli vidjeti. Bilo je posebno dirljivo kad je papa uzeo u naručje jednog malog Crnčića i blagoslovio ga. Blagoslovio je i nas sve. Dvorana je odzvanjala od gromoglasnog pljeska. U svima

nama je srce treperilo od uzbuđenja, jer prvi put u životu gledamo papu izbliza. Papa je pozdravljao razne grupe vjernika. Došao je i na nas red. Na osobito srdačan način se obratio i nama. Kazao je da dolazimo iz zemlje koju treba pohvaliti za vjernost. Papine su riječi popraćene pljeskom, a naša lica su sjala od sreće i zadovoljstva.

Kad smo izišli iz dvorane foto-aparati su bljeskali sa svih strana. Kao da su svi fotoreporter i ostali koji su imali aparate htjeli ponijeti iz Rima uslikane naše narodne nošnje. Posebna atrakcija bio je muslimanski fes koji je na glavi nosio fra Dinko Maslač kojeg smo prozvali »fra Omer«. Taj fes je bio simbol i svjedočanstvo povijesti. To bijaše dokument franjevačke nazočnosti u Bosni i Hercegovini kroz pet stotina godina turskog vladanja.

Ali ujedno je on i dokaz kako su se franjevci tada znali snaći i očuvati vjeru u srcima naših ljudi.

Poslije podne istog dana posjetili smo našeg hrvatskog kardinala Dra Franju Šepera u Rimu. Njega smo zamolili da preda darove koje smo donijeli papi: malo burence vina, lijepo izrezbarenu kutiju napunjenu duhanom, album svih crkava u Hercegovini, te uvezane primjerke našeg omiljenog vjerskog lista »Naša ognjišta«.

Sutradan nas je primio urednik hrvatske misije radio Vatikana i s nama obavio novinarski razgovor.

Nitko od nas ne će moći cijeli život zaboraviti što smo doživjeli u Rimu.

MILJENKO STOJIC-MICA — ČERIN